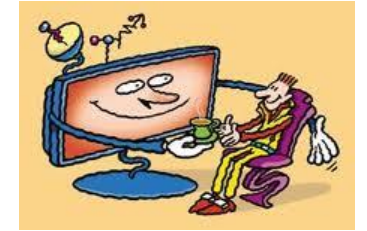

Değerli anne ve babalar;
Kimi zaman eğitici kimi zaman ise öğretici yönleriyle beraber olumsuz etkilerini de gördüğümüz sosyal medya araçlarının çocuklar üzerindeki etkileri günden güne artıyor. Bizler ebeveyn olarak çocuklarımızı ne kadar uzak tutmaya çalışsak elektronik araçların (cep telefonu, notebook vb.)

yaygınlaşmasıyla birlikte, sosyal medya ve internet uygulamalarından (internet, facebook, twitter vd.) çocuklarımızı uzak tutmamız pek de mümkün olamamaktadır.

Sosyal medyanın çocuklar üzerinde olumlu ya da olumsuz ruhsal, bedensel ve sosyal kimlik gelişimi alanlarında ne denli etki ettiğinin hepimiz farkındayız. Ebeveynler olarak, çocuğumuzun eğitiminde dahi artık belli bir pay sahibi olan internet ile sosyalleşmesinin bir parçası olan sosyal medyayı yasaklayarak sorunlarımıza çözüm getiremeyeceğimizi kabullenerek, bu ilişkiyi doğru bir biçimde kurgulamanın, çocuğumuz ve toplumumuz için sağlıklı bir iletişim kurmanın yollarını öğrenmemiz gerekmektedir. Bunun için önemli olan çocuğumuz üzerinde olumlu kontrolü sağlamaktır. Çünkü kontrolsüz bir şekilde tv ya da bilgisayar karşısında bulunan çocuklarda yüz yüze iletişim az olduğu için yorum yapma, muhakeme etme, yorumlama gücünde eksiklikler gözlemlenmekte ve antisosyal kişilikler oluşabilmektedir.

- Çocuğumuzu yaşına uygun kültürel ya da sportif aktivitelere yönlendirmeli, aile içinde sohbetler etmeli, beraber oyunlar oynamalı etkin zaman geçirmeliyiz ki kendi sanal ortamın rüyasına kaptırmasın.
- Evimizde bilgisayarı ya da televizyonu çocuğumuzun odasına değil de herkesin ortak kullanabileceği bir yere koyarsak hem istenmedik durumların önüne geçebilir hem de çocuğumuza ortak eşyaları paylaşmanın güzelliğini öğretebiliriz.

Kaynak: www.minikokul.com, www.cocukvededyahareketi.org,

6

Bizim ebeveyn olarak dikkat edeceğimiz noktalara değinecek olursak;

- Öncelikle her zaman olduğu gibi çocuklarımızla sevgi ve güvene dayalı bir ilişki kurmalı çocuğumuza gereken zamanı ayırmalı ve iletişimimizi hiçbir koparmamalıyız.
- İnternetin, ya da televizyonun fişini çekerek bir yere varılamayacağını bilerek çocuğumuzla birlikte sosyal medyayı keşfetmeye

çalışmalı onun ne gibi oyunlar oynadığı ya da hangi programları seyrettiği konusunda bilgi sahibi olmalıyız.

- İnternet sağlayıcıların sunduğu bazı çocuk filterlerinden yararlanmalıyız.
- Çocuklarımızla özbenliğimizi korumamız gerektiği yönünde sohbetler etmeli bu bağlamda tanımadığı kişilerle sosyal medya üzerinden görüşülmesinin sakıncalarını anlayacakları bir dille ifade etmeliyiz.
- Fiziksel sağlığımızı koruyabilmemiz için elektronik cihazları nasıl kullanmamız gerektiği konusunda çocuklarımızı bilgilendirmeli, kullanım koşulları ve sınırlandırmalar konusunda hatırlatmalar yapmalıyız. Örneğin uzun süreli ekrana bakmanın gözlerde yaratabileceği sorunlar ya da yüksek sesle dinlemenin işitmede yaratacağı sorunlar, yine uzun süreli oturmanın iskelet sisteminde yaratacağı sorunlar, bülten içerisinde de değindiğimiz gibi şişmanlık ve obezite problemleri gibi.

5

Ailelerin sosyal medya konusunda çocukların üzerinde denetimlerinin az olduğu durumlarda, medyada yansıtılan görsellerin çocukların inanç, fikir ve davranışlarını kolaylıkla etkileyebildikleri aşikar.

Sekiz yaş altı çocuklarda gerçek ve fantazi arasındaki ayırım henüz tam olarak oluşmamış olması nedeniyle izledikleri şeyleri gerçekmiş gibi algılayabilirler. Özellikle şiddet içeren oyun ve filmlerdeki kahramanları örnek alan çocukların bunu günlük yaşamdaki davranışlarına aktardıkları gözlemlenmiştir.

Bu durumda çocuklarda onayladığımız değişik konuşma tarzları ve davranışlar ortaya çıkmaktadır. Daha ilerleyen yaşlarda ise kaygı bozuklukları ya da huzursuz kişilik yapısı oluşabilmektedir.

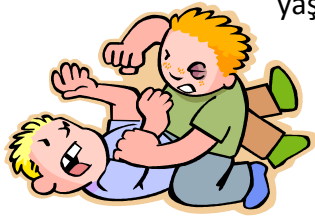

Ortaya çıkan en olumsuz davranış ise şiddet. Tv ve bilgisayar tabii ki tek başına şiddete yöneltebilecek unsur olarak görülmemeli ancak özendirildiği ve yönlendirdiği de tartışılmaz bir gerçek. Şiddet her daim

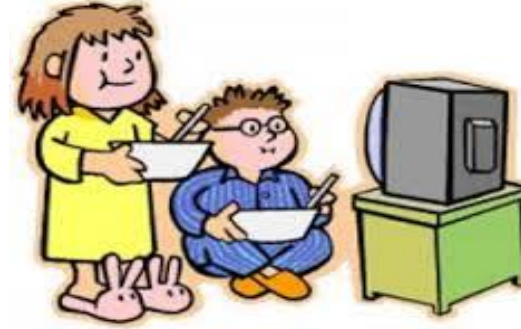
yaşamımız içinde haberlerden, filmlere, dizilerden, çizgi filmlere. Bu durum da şiddetin normal bir davranış olduğu düşüncesini yerleştirebiliyor.

Hatta çizgi filmlerde 'Sempatik Şiddet' var bile denilebiliyor. Bu durumda çocuk ebeveyn kontrolü altında değilse gördüklerini diğer çocuklar

üzerinde uygulama yoluna gidiyor. Hatta kendini ifade etmenin bir yolu olarak şiddeti seçebiliyor.

Bizimde en çok önemseydiğimiz sosyal medyanın etkilerinden biri çocuğun tek yönlü bir iletişim içinde olması ve karşılıklı etkileşime fırsat vermemesidir. Özellikle dil gelişiminin ve sosyal gelişimin temellerinin atıldığı en önemli dönem olan ilk 3 yılda televizyon karşısında fazla vakit

geçiren çocukların konuşmada gecikmelerinin olma olasılığı artmakta ve dış dünya ile iletişimde sorunlar yaşayabilmektedirler. Okul çağı çocuklarında ise yeterli ve uygun çalışma alışkanlığı geliştirememesi ve aktif öğrenme

yerine kalıp öğrenmeye eğilim, düşünce esnekliğinin azalması gibi bazı olumsuz etkilerden söz edilmektedir.

Sosyal medya kullanımının çocuğun duygusal gelişimine etkisi olduğu kadar fiziksel gelişimine de etkisi

vardır. Son zamanlarda yediden yetmiş hepimiz obezite ve şişmanlık ile ilgili birçok haber duyuyor etrafımızda zayıflamaya çalışan bir çok kişiyle karşılaşılıyor. Sürekli bilgisayar ya da televizyon karşısında olan çocuklarda da bu durum sıkça yaşanıyor. Çocuk açlık ihtiyacını tv ya da bilgisayar karşısında gideriyorsa farkında olmadan gereğinden fazla yemek yemesine ya da aşırı abur cubur yiyecekler tüketmesine neden olabiliyor.

3

Şu ana kadar yazılanlar sosyal medyanın çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini içeriyor. Bu kadar hayatımızın içerisinde yer alan bir durumun tabii ki olumlu bazı etkileri de olabilmekte. bilgiye ulaşma, dünyada olup biten her şeyden haberdar olma, giderek yaygınlaşan eğitsel programların varlığını da yadsıyamayız.

Sosyal medyanın çocuklar üzerindeki olumlu etkilerine bakacak olursak. Çocuklar birçok şeyi görsel olarak daha hızlı öğrenir. Yetersiz çevre koşullarında büyüyen çocuklar hayattan edinmeleri gereken birçok şeyden mahrum olabiliyor. Yaşının gerektirdiği bazı şeyleri öğrenmekte geç kalabiliyor. Bu anlamda bazı eğitimsel programların özellikle yetersiz çevresel koşullarda yaşayan çocuklar için yararlı olabileceği düşünülmektedir. Burada yine bu programların belli bir pedagojik sansürden geçmiş olması gerekliliği söz konusudur. Bunun yanı sıra çocukların gerçek hayatta karşılaşma fırsatı bulamadıkları doğa ve çevre ile ilgili bazı görüntüleri örneğin belgesel programlar aracılığı ile izlemeleri okul bilgisinin görsel bir malzemeyle eşleştirilmesi anlamında kalıcılık sağlamaktadır. Belgesel programlar hem çocukların ilgisini çekmekte hem de yeni bilgiler öğrenmek konusunda teşvik edici ve merak uyandırıcı olmaktadır. Son zamanlarda yayınlanan çizgi fimlerin de eğitici yanı yüksek.

4